

GÁI QUÊ

Hàn Mặc Tử

tranh Thái Tuấn

Nụ Cười

Trăng lên, nước lặn, tre la đà
Rơi bóng im trên đám cỏ hoa
Tiếng động sau cùng lau cỏ mọc
Tiếng ca chen lẫn từ trong ra.

Tiếng ca ngắt - Cành lá runh rinh
Một nường con gái trông xinh xinh
Óng quần vo xắn lên đầu gối
Da thịt, trời ơi! trắng rợn mình.

Cô gái ngây thơ nhìn xuống hồ
Nước trong nổi bật dung hình cô
Nụ cười dưới ấy và trên ấy
Không hẹn, đồng nhau nở lẳng lơ

Gái Quê

Xuân trẻ, xuân non, xuân lịch sự
Tôi đều nhận thấy trên môi em

Làn môi mong mỏng tươi như máu
Đã khiến môi tôi mấp máy thèm.
Từ lúc bóng em bỏ trái đào
Tới chùng cặp má đỏ au au
Tôi đều nhận thấy trong con mắt
Một vẻ ngây thơ và ước ao
Lớn lên, em đã biết làm duyên
Mỗi lúc gặp tôi che nón nghiêng
Nghe nói ba em chưa chịu nhận
Cau trầu của khách láng giềng bên.

Tiếng Vang

Trên đọt tre già trắng lười liềm
Hơi trăng hãy chặt khóm thù dương
Nghiêng mình trước gió chiều lơ lả
Và chặt luôn ta đứt nỗi niềm.
Lòng ta rào rạt như làn sóng
Tay ngoắt đám mây dừng lại ngay
Mây vốn hơi sương mà đọng lại
Mau bay vào cuống họng ta đây.
Ta đang khao khát tình yêu thương
Cắt tiếng kêu vang trong im lặng
Tiếng ca vào núi, dội quanh vùng.

Tình Quê

Trước sân anh thơ thẩn
Đăm đăm trông nhận về
Mây chiều còn phiêu bạt
Lang thang trên đời quê.
Gió chiều quên ngừng lại
Dòng nước quên trôi đi
Ngàn lau không tiếng nói
Lòng anh dường đê mê
Cách nhau ngàn vạn dặm
Nhớ chi đến trăng thề
Dầu ai không mong đợi
Dầu ai không lắng nghe
Tiếng buồn trong sương đục
Tiếng hờn trong lũy tre
Dưới trời thu mang mác
Bàng bạc khắp sơn khê
Dầu ai trên bờ liễu

Dầu ai dưới cành lê
Vội ngày xuân hờ hững
Cổ quên tình phu thê
Trong khi nhìn mây nước
Lòng xuân cũng nả nề

Bẽn Lẽn

Trăng nằm sóng soãi trên cành liễu
Đợi gió đông về để lả lơi
Hoa lá ngây tình không muốn động
Lòng em hồi hộp, chị Hằng ơi.

Trong khóm vi vu rào rạt mãi
Tiếng lòng ai nói ? Sao im đi ?
Ô kìa, bóng nguyệt trần tròng tắm
Lộ cái khuôn vàng dưới đáy khe.

Vô tình để gió hôn lên má
Bẽn lẽn làm sao lúc nửa đêm
Em sợ lang quân em biết được
Nghĩ ngờ tới cái tiết trinh em

Tôi Không Muốn Gặp

Tôi hằng muốn thấy người tôi yêu
Nhớ nhìn đôi thông lúc xế chiều
Để ngực phập phồng cho gió giỡn
Đưa tay hứng lấy tình thanh cao.

Tôi thích nép mình trong cánh cửa
Hé nhìn dáng điệu của người yêu
Bước đi ngượng nghịu trên đường cái
Mỗi lúc ngang qua trước mặt lều.

Có lần trông thấy người tôi yêu
Đôi má đỏ bừng, tôi chạy theo
Tìm lấy hương thừa trong nếp gió
Thờ ơ, làn gió thoảng bay vào.

Có lần trông thấy người tôi yêu
Tôi lại giả vờ lên mặt kiêu
Như chẳng sá gì cô gái lịch
Xa rồi, hồi hận mới nhìn theo.

Tôi cũng trông thấy người tôi yêu
Ngồi cạnh suối trong cõi yếm đào
Len lén đưa tay vốc nước rửa
Trong khi cành trúc động và xao.

Tôi không muốn gặp người tôi yêu
Có lẽ vì tôi mắc cỡ nhiều
Sắc đẹp nỡ nà hay quyến luyến
Làm tôi hoa mắt nói không đều .

Duyên Muộn

Từ khi đôi má đỏ hây hây
Em tập thêu thùa, tập vá may
Chim sáo trước sân bay tới đậu
Em mừng: sắp được lấy chồng đây .

Những lượt thu về, em thấy xuân
Trên đôi má nỡ lại phai dần
Và lòng em chẳng còn nao nức
Như lúc trăng lên đốt khói trầm.

Người nói duyên em đã muộn màng
Bởi vì nghèo khó chẳng xênh xang
Nhưng xuân em chín từ năm ngoái
Há phải vì em áo nối quàng

Quả Dưa

Ánh nắng lao xao trên đọt tre
Gió nam như lửa bốc tư bề
Môi khô chưa nếm mùi son phấn
Khao khát, trời ơi, bùm nước khe .

Lơ đãng mắt nhìn đến vạt dưa
Quả dưa xinh xắn buổi ban trưa
Chán chường hóng mát nằm phơi bụng
Ai thấy lúc này mà chẳng ưa .

Ta liền ngắt đi rồi bóc xem
Má hồng ửng ửng lại răng đen,
Đã nhìn tận mặt còn chi nữa,
Ta vội kè môi cắn kéo thềm.

Ánh nắng lao xao trên đọt tre
Tiếng ca lạnh lạnh trong vườn me
Tiếng ca im bật. Rồi thấp thoáng
Vạt áo màu nâu hiện trước hè .

Mùi hương đi trước nàng theo sau
Đến chỗ vạt dưa, bỗng nghẹn ngào
Hồn hên nấc lên từng tiếng một
Quả dưa ai hái ? Quả dưa đâu .

Trái Mùa

Mấy độ trong vườn, cam chưa chín
Mỗi lần em nhớ người trai tơ
Trưa hè năm ấy mua cam ngọt
Nhưng thấy cam xanh lại cáo từ.

Năm ngoái trong vườn cam chín cả
Gốc đào em đợi chàng qua mua
Nhưng con chim khách không về nữa
Chàng chẳng sang đâu, cam hết mùa.

Cam héo lòng em cũng héo hon
Đến nay em đã có chồng con
Tình cò hôm ấy, chàng qua lại
Cam trái mùa rồi, hết thứ ngon

Nhớ Nhung

Từ ấy anh ra đi
Ngoài song không gió thoảng
Hoa đào vắng mùi hương
Lòng em xuân hờ hững.

Từ ấy anh ra đi
Bóng trăng vàng rải cát
Cánh cô nhận bơ vơ
Liệng dưới trời xanh ngát.

Từ ấy anh ra đi
Tiếng dương cầm vắng bật
Dường tan trong đám sương
Thoảng về nơi làng mạc.

Từ ấy anh ra đi
Em gầy hơn vóc liễu
Em buồn như đám mây
Những đêm vàng trăng thiếu

Em Lấy Chồng

Ngày mai tôi bỏ làm thi sĩ
Em lấy chồng rồi hết ước mơ
Tôi sẽ đi tìm mỏm đá trắng
Ngồi lên để thả cái hồn thơ.

Một Đêm Nói Chuyện Với Gái Quê

Chứa đầy hoa mộng trên trời cao
Đêm ấy không trăng mà có sao
Một tiếng vang xa, rơi xuống suối
Thì thắm trong gió ngàn phi lao .

Mình nắm tay ta hỏi mật thiết
Bước đời thi sĩ nhiều cay nghiệt
Hay đầy hương vị như rừng mai
Nhắm mắt ta vờ đường chẳng biết.

Vì nếu ta đây là trích tiên
Là hồn thi sĩ có lương duyên
Với bao gái đẹp trong nhân thế
Thì sống vô tâm chẳng biết phiền.

Ta có như ai thềm phú quý
Ngày đêm mơ ước điều xa xôi
Tuy không tư lự nhưng hồi hộp
Và biết làm thình với ngọn đời .

Ta thường giơ tay níu ngàn mây
Đi lại lang thang trên ngọn cây
Bởi ánh sáng trăng ngà đã yếu đuối
Sương lam thấm áo lạnh không hay .

Mỗi khi mưa ngớt cơn giông qua
Xấn áo ra vườn ta lượm hoa
Những cánh vô duyên theo gió rã

Vừa cười, vừa khóc ta chôn hoa .

Mình ơi, ta vốn khách đa tình
Nhưng mỗi tình ta toàn nhạt cả
Vì bao mỹ nữ, ta đều khinh.

Đời Phiêu Lãng

Mây trắng ngang trời bay vẩn vơ
Đời anh lưu lạc tự bao giờ
Đi đi... đi mãi nơi vô định
Tìm cái phi thường cái ước mơ.
Ở chốn xa xôi em có hay
Nắng mưa đã trải biết bao ngày
Nụ cười ý vị như mai mỉa
Mĩa cái nhân tình lúc đổi thay.
Trên đời gió bụi, anh lang thang
Bụng đói như cào lạnh khớp răng
Không có nhà ai cho nghỉ bước
Vì anh là kẻ chẳng giàu sang
Ban đêm anh ngủ túp lều tranh
Chỗ tạm dừng chân khách bộ hành
Đến sáng hôm sau anh cất bước
Ra đi với cái mộng chưa thành

Âm Thầm

từ gió xuân đi, gió hạ về
anh thường gửi gắm mỗi tình quê
bên em mỗi lúc trên đường cái
hóng mát cho lòng được thỏa thuê!

em có ngờ đâu trong những đêm
trắng ngà giải bóng mặt hồ êm
anh đi thơ thần như ngậy đại
hứng lấy hương nồng trong áo em

bên khóm thù dương em thướt tha
bên này bờ liễu anh trông qua
say mơ vương phải mùa hương ướp
yêu cái môi hường chẳng nói ra

độ ấy xuân về em lớn lên
thấy anh em đã biết làm duyên

nhưng thời gian vẫn trôi đi mãi
yêu dấu lòng anh ôm hận riêng

Uống trăng

Uống Hăng trong chén ngả nghiêng
Lả lơi tấm mát làm duyên gợi tình
Gió lùa mặt nước rung rinh
Lòng ta khát miến chung tình từ lâu
Uống đi cho bớt khô hầu
Uống đi cho bớt cái sầu miên man
Có ai uống ánh trăng tàn
Có ai nuốt cả bóng nàng tiên nga

Nắng Tươi

Lá xuân sột sạt trong làn nắng
Ta ngỡ, em ơi vạt áo hường
Thứ áo ngày xuân em mới mặc
Lòng ta rộn rã nỗi yêu thương.

Mắt duyên

Xuân em hơ hớ đào non
Chàng đã thương thương muốn kết hôn
Từ ấy xuân em càng chín ửng
Ngày ngày giặt lụa bên sông con.

Chàng đã vời ai đi tới bờ
Cau trầu, lễ vật ở nhà em
Má em nhận gả không đòi cưới
Thấp thỏm em mừng được tấm duyên.

Từ ấy sao chàng không trở lại
Vuông tơ em dệt đã gần xong
Mấy lần đổi lá dâu ngoài ngõ
Mấy lượt mong chàng, chàng biết không ?

Nhớ Chăng

Nhớ chăng? Anh cùng em nô đùa
Ngây thơ như trẻ lên ba

Anh đứng bên cạnh
Coi em thêu thùa
Em thêu con phụng
Đậu trên cành ngô .

Anh giựt lấy khăn
Tức mình ngó anh em háy
Em mượn tơ duyên kết lấy
Giải đồng tâm.
Nào có phải anh với em
Tự kết mối lương duyên
Đó chẳng qua
Vì cha mẹ đôi bên
Ứng kết tình riêng.

Rồi ba em lại mất
Rồi ba anh chẳng còn
Mẹ em giàu có
Mẹ anh nghèo khó
Rồi lời hứa năm xưa
Cùng với giòng nước chảy qua .

Đi biệt
Không về.

Sượng Sùng

Lúc chàng ở rể, em nào hay
Thầy mẹ em đâu có tỏ bày
Em cứ nhìn chàng không phút ngượng
Và sau, em biết, sượng sùng thay.

Hái Dâu

Em bỏ công lao tự thưở giờ
Chăn tằm mong kén chút duyên tơ
Cứ ngày hai buổi em đi hái
Mớ lá dâu về xắt nhỏ, to

Hái dâu em nghĩ lúc làm dâu,
In trí bà già độc ác sao
Vì thế em không còn muốn nữa
Lấy chồng cực lắm, phải chơi đầu

Lòng Quê

Từ khi trong quán khách
Anh bút áo ra đi
Nước mắt em ràn rụa
Lòng anh xiết sầu bi
Đạp chân lên đường máu
Anh gây chuyện ly kỳ
Rồi nước mây lưu lạc
Rồi anh ôm tình si
Âm thầm cùng ngày tháng
Không biết ở thôn quê
Em có gầy như liễu
Hay buồn như đám mây
Thương em không dám nghĩ
Đương lúc nước nhà nguy
Mối thù tràn như sóng
Lòng nào anh nở si
Cách nhau ngàn vạn dặm
Còn thấy rõ dung nghi
Phảng phất luôn trước mắt
Dường mới gặp hôm tê
Sống thác có hề chi
Trong lúc ngồi tưởng tượng
Lệ em ướt bài thi
Yêu đương cần họ mãi
Dưới ngọn đèn vô tri
Xét thân anh vô dụng
Ứng huỷ kiếp nam nhi
Sống chung cùng kẻ nghịch
Hồ thẹn đến ngàn cây
Có em, anh sống gượng
Hồn anh về thôn quê
Theo em bên bến xe
Nước mây còn lưu luyến
Tiếng lòng còn lâm ly
Tả lòng niềm tâm sự
Ruột gan đều tái tê

Tình Thu

Đêm qua ả Chức với chàng Ngưu
Nhắc chuyện yêu đương ở dưới cầu

Kể lể một năm tình vắng vẻ
Sao em buồn bã suốt canh thâu ?

Đêm ấy trăng thu vui vẻ lạ!
Người ta cười nói đến nhân duyên
Sao ta không dám nhìn nhau rõ
Gặp gỡ bên đường cũng thản nhiên ?

Đêm trước ta ngồi dưới bãi trông
Con trăng mắc cỡ sau cành thông
Buồn buồn ta muốn về, trăng hỏi:
Thu đến lòng em có lạnh không ?

Đêm nay ta lại phát điên cuồng
Quên cả hổ ngroi, cả thẹn thường
Đứng rũ trước thềm nghe ngóng mãi
Tiếng đàn the thé ở bên song...

Và được tin ai sắp bỏ đi
Chẳng thềm trở lại với Tình Si
Ta lau nước mắt, mắt không ráo
Ta lấy tình nương, rửa biệt ly!

mục lục: 1.nụ cười/ 2.gái quê/ 3.tiếng vang/ 4.tình quê/ 5.bến lèn/ 6.tôi không muốn gặp/
7.duyên muộn/ 8.quả dưa/ 9.trái mùa/ 10.nhớ nhung/ 11.em lấy chồng/ 12.một đêm nói
chuyện với gái quê/ 13.đời phiêu lãng/ 14.âm thầm/ 15.uống trăng/ 16.nắng tươi/ 17.mắt
duyên/ 18.nhớ chăng/ 19.sượng sùng/ 20.hái dâu/ 21. lòng quê/ 22.tình thu

Hàn Mặc Tử

Nhà thơ. Tên thật **Nguyễn Trọng Trí**, bút hiệu khác Minh Huệ Thị, Phong Trần, Lệ Thanh. Sinh ngày 22 tháng 9 năm 1912, tại Tam Tòa, Đồng Hới, Quảng Bình. Con ông Nguyễn Văn Toàn và bà Nguyễn thị Duy. Theo Thiên Chúa giáo. Nội tổ gốc Thanh

Hóa, lập nghiệp tại Thừa Thiên. Ngoại tổ gốc ở Trà Kiệu, Quảng Nam, lập nghiệp tại Huế. Năm 1921 rời Đồng Hới vào Qui Nhơn Năm 1924 theo cha đến ở Sa Kỳ (cách Quảng Ngãi 12 cây số). Năm 1926 trở lại Qui Nhơn, rồi ra Huế học ở trường Pellerin. Năm 1933 làm việc tại Sở Đạc Điền. Thích thơ, có nhiều bạn thơ và thường ngâm vịnh Kinh Thi trong giai đoạn này. Bài thơ đầu tiên được biết đến qua bút hiệu Phong Trần là bài Thúc Khuya (được cụ Phan bội Châu họa lại). Năm 1939 ngã bệnh nặng và mất ngày 11 tháng 11 năm 1940 tại Qui Nhơn

Tác phẩm đã xuất bản :

Gái Quê (thơ, 1936), Thơ Hàn Mặc Tử (1957), Đau Thương (gồm 4 tập: Hương Thơm, Mật Đắng, Máu Cuồng, Hồn Điên), Xuân Như Ý (thơ), Thương Thanh Hĩ (kịch, Cẩm Châu Duyên (kịch) Duyên Kỳ Ngộ (kịch), Quần Tiên Hội (kịch), Chơi Giữa Mùa Trăng (văn)

Chọn giới thiệu và có bài trên các tuyển tập, tác phẩm :

Thi Nhân Việt Nam (HT,HC,1942), Nhà Văn Việt Nam Hiện Đại (Vũ Ngọc Phan 1942), Thi Ca Việt Nam Hiện Đại (TTK, 1962), Thi Ca Tiền Chiến Và Hiện Đại (Bảo Vân 1978), Thơ Văn Huế Bình Trị Thiên (Trần Thanh Đạm, Hoàng Nhân, 1991) Thơ Tình Bốn Phương (Thái Doãn Hiếu, H. Liên), Thơ Tình Việt Nam & Thế Giới (Nguyễn Hùng Trưng, Thanh Niên, 1998), Hàn Mặc Tử Một Đời Thơ (Thi Long, nxb Đà Nẵng).

Sách viết về Hàn Mặc Tử:

Hàn Mặc Tử Anh Tôi (Nguyễn Bá Tín, 1991), Hàn Mặc Tử Trong Riêng Tư (Nguyễn Bá Tín, 1994), Bóng Ngày Qua (Quách Tấn), Tuyển tập Hàn Mặc Tử (Chế Lan Viên, 1987),
(Tác Giả Việt Nam – Lê Bảo Hoàng)